

February 8, 1963

Meeting Minutes, Council of Ministers of the Netherlands, 'NATO Defense Policy'

Citation:

"Meeting Minutes, Council of Ministers of the Netherlands, 'NATO Defense Policy'", February 8, 1963, Wilson Center Digital Archive, National Archives, The Hague, Council of Ministers, access number 2.02.05.02, inventory number 753. Obtained and translated Bastiaan Bouwman.

<https://wilson-center-digital-archive.dvincitest.com/document/117665>

Summary:

These Council of Ministers minutes report on the meeting between Prime Minister De Quay and several of his state secretaries with NATO Secretary-General Stikker, who gave an outline of what was still called a 'NATO Nuclear Force'. The prime minister responded positively to the plan but indicated the incoming cabinet would have to take a final decision. In the discussion, Minister of Foreign Affairs Luns comments on the attitude of President De Gaulle and points out that NATO and EEC matters ought to be viewed separately.

Credits:

This document was made possible with support from Carnegie Corporation of New York (CCNY)

Original Language:

Dutch

Contents:

Original Scan
Translation - English

8 februari 1963

verkiezingen in Canada een anti-Amerikaanse strekking zullen krijgen. Spreker merkt in verband hiermede op, dat de procedures die de Amerikaanse regering de laatste tijd volgt nog wel wat te wensen overlaten. Het schijnt, dat het State Department in het buitenlandse beleid nauwelijks meer een rol speelt en dat het hoofd van de permanente staf van president Kennedy, George Bundy, de hoofdrol heeft, waartegenover minister Rusk onvoldoende ter zight zou uitstapen.

2 d. NAVO-defensiebeleid

De minister-president deelt mede, dat hij als minister van Buitenlandse Zaken a.i. samen met de staatssecretarissen Van Houten, Calmeyer en De Jong de secretaris-generaal van de NAVO mr. Stikker heeft ontvangen. Mr. Stikker deelde mede, dat hem was gebleken, dat het akkoord van Nassau tussen president Kennedy en de Britse premier Macmillan bij de Duitse bondsregering aanvaardbaar met achterdocht was ontvangen. Zijn gesprek met de bondskanselier Adenauer en het bezoek van de Amerikaanse onderminister Ball aan Bonn hebben tot een verduidelijking geleid, zodat de bondsregering nu volle medewerking aan de plannen van Amerika en Engeland inzake een multilaterale nucleaire strijdmacht heeft gegeven. Bij zijn bezoek aan Rome had mr. Stikker geconstateerd, dat de Italiaanse regering ermede ingenomen was, dat de jupiter-raketten uit Italië verdwijnen. Zij heeft wel belangstelling voor een multilaterale kernmacht, maar leek weinig genegen om bases voor polarisonderzeeboten beschikbaar te stellen. Aan Londen bracht mr. Stikker een bezoek op de dag na de persconferentie van president De Gaulle. In België had mr. Stikker wel instemming met de vorming van een multilaterale kernmacht ontmoet, maar men zag geen mogelijkheden om een financiële bijdrage daaraan te leveren. Mr. Stikker heeft vervolgens een uiteenzetting gegeven over de plannen voor een multilaterale kernmacht (NATO Nucleair Force). De bedoeling is, dat de Verenigde Staten hiervoor aan de NAVO afstaan wat al voor gebruik in de NAVO bestemd was en dat Groot-Brittannië al zijn bombardementsvliegtuigen zou aanbieden. In de tweede fase komen polarisraketten ter beschikking, die zowel onder zee als boven water afgevuurd kunnen worden. De opstelling van raketten in ons land zou binnenslands politieke moeilijkheden kunnen geven; als dit van onderzeeboten af kan gebeuren zou dit eenvoudiger zijn. Militair-strategisch heeft dat voordelen, waartegenover het politieke nadeel staat, dat de Verenigde Staten dan minder belangstelling zouden kunnen krijgen voor andere verdedigingsobjecten in Europa. De vraag is dus of Nederland bereid is medewerking te geven, d.w.z. in de eerste fase een financiële bijdrage beschikbaar zal willen stellen en in de tweede fase bovendien manschappen en havenfaciliteiten voor het binnenlopen van onderzeeërs, bijv. in Den Helder. Het aanschaffen door de Koninklijke Marine van deze onderzeeboten zal financieel te bezwaarlijk zijn. De Verenigde Staten geven \$ 15 mld per jaar aan de

ZEER GEHEIMministerraad
8 februari 1963

kernbewapening uit. Spreker heeft aan mr. Stikker geantwoord, dat dit kabinet dicht voor het eind van zijn periode staat, zodat een definitieve beslissing hierover pas door het volgende kabinet zal kunnen worden genomen, maar dat het zittende kabinet een en ander wel zal kunnen voorbereiden. Spreker heeft eraan toegevoegd, dat wij een kernmacht van de NAVO zullen toejuichen, vooral ook nu Duitsland, Italië en België zich duidelijk ervoor hebben uitgesproken; ook als dit zou voeren tot een isolering van Frankrijk, dat een andere politiek wil volgen. Over het gebruik van de NNF was het idee, dat een groep met Amerika, Engeland en Frankrijk daarover zou beslissen, maar Frankrijk heeft geweigerd. Thans is de gedachte om tot een roulerende samenstelling te komen, waarin ook de secretaris-generaal van de NAVO een plaats zou krijgen. Spreker heeft overigens de verwachting, dat de beslissing over het gebruik zal blijven bij wie de grootste macht (meer dan 90%) levert, nl. de Verenigde Staten. Als Nederland een bijdrage hieraan geeft, doet zich direct de vraag van de verhouding tussen kernwapens en de conventionele bewapening voor, nl. de vraag of dit bedrag boven op de defensieuitgaven moet komen of dat op andere plaatsen van de defensiebegroting compensatie moet worden gevonden. Terugkomende op het algemene probleem van de Europese samenwerking meent spreker, dat in de conflictsituatie met president De Gaulle de economische zaken belangrijk zijn, maar dat men de Franse president langs deze weg beter in de greep zou kunnen krijgen.

Minister Luns merkt met betrekking tot dit laatste op, dat de NAVO en de EEG twee verschillende zaken zijn. Voor spreker is het geen zaak om de Franse president dwars te zitten, maar de EEG zal zich niet zo moeten ontwikkelen, dat Engeland niet meer kan toetreden.

Minister Klompé is van mening, dat men in de boeken van De Gaulle duidelijk kan lezen, wat de doeleinden van de politiek van de Franse president zijn.

Minister Luns merkt op, dat president De Gaulle tot aan de overeenkomst in Nassau zonder enthousiasme bereid was de onderhandelingen over toetreding van Engeland tot de EEG te laten doorlopen, in de hoop, dat de Engelsen zich zouden terugtrekken. Indien Macmillan na de publikatie over stopzetting van het Skybolt-project groot kabaal had gemaakt en niet in Nassau een overeenkomst over de Polarisraketten had gesloten, zou men op weg zijn geweest naar de toetreding van Engeland tot de EEG. De overeenkomst van Nassau is dus niet zuiver een voorwendsel, maar is meer de laatste druppel die bij De Gaulle de emmer deed overlopen.

De minister-president acht het voor Nederland belangrijk in de NAVO met de integratie mee te gaan, eventueel met een lege stoel voor Frankrijk.

TOP SECRET

Council of Ministers

8 February 1963

2d. NATO defense policy

The prime minister [De Quay] reports that he, as foreign minister ad interim, together with state secretaries [of Foreign Affairs] Van Houten, Calmeyer and De Jong [both of Defense], received NATO Secretary-General Stikker. Stikker informed them that it had become clear to him that the Nassau agreement between President Kennedy and the British Prime Minister Macmillan had initially been regarded with suspicion. His talk with Chancellor Adenauer and the visit to Bonn by the American Under Secretary [of State] Ball have clarified matters, so that the [German] federal government now fully supports the plans of America and England with regard to a multilateral nuclear force. During his visit to Rome Stikker had noted that the Italian government was pleased that the Jupiter missiles will disappear from Italy. It did show interest in a multilateral nuclear force, but seemed disinclined to make bases for Polaris submarines available. Stikker visited London the day after President de Gaulle's press conference. In Belgium, Stikker was met with concurrence as to the creation of a multilateral nuclear force, but it was not deemed possible to aid this with a financial contribution. Stikker then gave an account of the plans for a multilateral nuclear force (NATO Nuclear Force). The intention is to have the United States render to NATO what had been marked for NATO use already and to have Great Britain offer all of its bomber planes. In the second phase Polaris missiles will become available, which can be fired both from below and above water. The positioning of missiles in our country could cause domestic political troubles; if this could happen on submarines it would be simpler. From a military-strategic point of view this has its advantages, however it comes with the political disadvantage that the United States might have a decreased interest for other defensive objects in Europe. The question therefore is whether the Netherlands is prepared to cooperate, that is, to make a financial contribution available during the first phase and provide troops and harbor facilities for the docking of submarines in the second phase, e.g. in Den Helder. The purchase of these submarines by the Royal [Dutch] Navy will be financially problematic. The United States spends \$ 15 billion per year on nuclear armament. Speaker answered Stikker that the cabinet is near the end of its term, so that a definitive decision in this matter can only be taken by the next cabinet, but that the current cabinet will be able to make some preparations. Speaker added that we would applaud a NATO nuclear force, especially now that Germany, Italy and Belgium have clearly declared themselves in favor of it; even if this would lead to isolation of France, which wants to follow a different policy. On the use of the NNF the idea was that a group with America, England and France as members would make a decision, but France has refused. Presently the intent is to come to an assembly with rotating membership, wherein the secretary-general of NATO would also have a seat. Speaker incidentally expects that the decision on the weapons' use will remain with he who provides the most power (over 90%), i.e. the United States. If the Netherlands makes a contribution to this, immediately the question of the relation between nuclear weapons and conventional weapons arises, viz. the question of whether this sum should be added on top of defense expenditures or compensation should be sought from other parts of the defense budget. Returning to the general problem of European cooperation, speaker is of the opinion that in the conflict with President de Gaulle economic affairs are important, but that greater control might be exerted on the French president this way.

Minister [of Foreign Affairs] Luns notes, in relation to this latter point, that NATO and the EEC are two different matters. Speaker does not object to frustrating the French president, but the EEC should not develop in such a way as to preclude England from acceding.

Minister [of Social Affairs] Klompé thinks that in the books written by de Gaulle one can clearly read what the intentions of the French president's policy are.

Minister Luns notes that until the Nassau agreement, President de Gaulle was prepared, without enthusiasm, to let the negotiations on the accession of England to the EEC run their course, in the hope that the English would pull out. If Macmillan had

made a great fuss after the cessation of the Skybolt project was publicized and had not signed an agreement about the Polaris missiles in Nassau, England's accession to the EEC would have been in the offing. The Nassau agreement is therefore not purely a pretense, but rather the final straw in de Gaulle's eyes.

The prime minister believes it important for the Netherlands to take part in NATO's integration, if necessary with an empty chair for France.